Arne-pensionen er økonomisk ansvarligt

DEBATINDLÆG / 12-11-2020

Arne-pensionen er økonomisk ansvarligt

Bragt i Børsen

Af beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard (S) og skatteminister Morten Bødskov (S)

Danske lønmodtagere får for første gang i årtier styrket deres rettigheder markant, og om godt et år kan tusindvis af mennesker med lange og ofte hårde arbejdsliv trække sig tilbage på en mere ordentlig og værdig måde.

Vi genindfører sammen med SF, EL og DF en retfærdighed i vores pensionssystem, som de borgerlige fjernede hårdt og brutalt med forringelse af efterlønnen. På den måde får vi rettet op på væsentlige skævheder i den samfundskontrakt, som er selve grundlaget for landets fremtidige sammenhængskraft. Dem, der har været længst tid på arbejdsmarkedet, og som har betalt til velfærdssamfundet gennem et langt arbejdsliv, får nu mulighed for at stoppe med at arbejde, før de er slidt helt ned til sokkeholderne.

Det handler om retfærdighed, men også om noget helt andet, nemlig økonomisk ansvarlighed. Tidlig pension er nøglen til at fastholde en folkelig opbakning til den stigende pensionsalder for dem, der kan. Smuldrer Velfærdsaften, skrider fundamentet under dansk økonomi. Samfundet kommer til at mangle penge til gode sygehuse, skoler, ældrepleje og andre former for velfærd, og arbejdsudbuddet vil falde – og i langt større omfang end det antal personer, der vil trække sig tilbage på tidlig pension.

Rigtig mange danskere er bekymret for den stigende pensionsalder og har svært ved at se for sig, at de kan blive ved med at følge med, når pensionsalderen stiger. Lukker vi politikere øjnene for den modstand, der kommer fra en række stærke organisationer på vegne af et stort antal lønmodtagere med hårde fysiske og psykiske arbejdsliv, skyder vi os selv i foden.

Vi forstår bekymringerne, for der er stor forskel på danskernes arbejdsliv. Nogle job slider mere end andre. Der er mennesker i Danmark, som må stå op hver morgen og gå på arbejde med smerter. Det kan være ryggen, knæet eller skuldrene, der gør ondt. Der er også stor forskel på, hvor mange år vi er på arbejdsmarkedet. Nogle starter i lære som tømrer som 16-årige, mens andre tager en lang videregående uddannelse og får deres første fuldtidsjob i slutningen af 20'erne. Læg dertil, at der er stor forskel på, hvor mange år vi får på pension, når folkepensionsalderen er ens for alle. Ufaglærte og faglærte har kortere levetid end folk med en længere akademisk uddannelse.

Det er de uretfærdigheder, vi har et ansvar for at gøre noget ved, hvis vi skal fastholde opbakningen til den såkaldte levetidsindeksering, som udspringer af Velfærdsaftalen. For at sætte uretfærdighederne i perspektiv, så lad os spole tiden tilbage til 2006, hvor Velfærdsaftalen blev indgået. Vi gav dengang hinanden hånden på, at folkepensionsalderen skal følge med levetiden. I aftaleteksten står der:

"Tilbagetrækningsreglerne skal indrettes, så de passer til vilkårene om 10, 20 og 30 år. Systemet skal naturligvis fortsat sikre gode tilbagetrækningsmuligheder for nedslidte, men skal samtidig indrettes, så længere levetid også omsættes til længere arbejdsliv for raske og aktive mennesker."

Det er uden tvivl et af de vigtigste forlig, der er indgået i dansk politik i mange år, som både øger velstanden og styrker de offentlige finanser. Da Velfærdsaftalen blev indgået blev det skønnet, at den vil øge velstanden med 3,4 pct. af BNP i 2025. Det svarer til godt 80 milliarder kroner. Og ser man på de offentlige finanser, skønnes de fremover at blive forbedret med godt 50 mia. kr. årligt som følge af levetidsindekseringen. Det vidner om, at Velfærdsaftalen er afgørende for holdbarheden af de offentlige finanser. Men forudsætningerne har ændret sig, siden håndslaget blev givet.

Velfærdsaftalen byggede på, at der skulle være en værdig tilbagetrækning for dem, som ikke kan blive ved med at arbejde frem til pensionsalderen. Det var der også dengang, hvor efterlønnen levede i bedste velgående. Det gør den ikke mere. V-regeringen svigtede ikke kun danskerne, da de mere eller mindre tog livet af efterlønnen. De sendte opbakningen til velfærdsaftalen og dermed også dansk økonomi og velfærd på usikker kurs.

Hvis vi skal bevare den folkelige opbakning til Velfærdsaftalen, kræver det, at vi lytter til dem, som har betalt en høj pris for den generelle stigning i pensionsalderen. Og det er netop det, vi gør nu. Vi har ganske enkelt ikke råd til andet - hverken menneskeligt eller økonomisk.

Aftalen om tidlig pension er ikke kun en markant og mærkbar forbedring for mange mennesker, som har haft lange og ofte fysisk hårde arbejdsliv. Aftalen genopretter også det håndslag, vi gav hinanden med Velfærdsaftalen.

Vi gambler ikke med dansk økonomi og lukker ikke øjnene for virkelighedens arbejdsliv, som de borgerlige gør. Vi står ved Velfærdsaftalen og har med aftalen om tidlig pension genskabt en væsentlig forudsætning for, at pensionsalderen kan stige med levealderen. Det gør vi ved at indføre en værdig tilbagetrækning for dem, som ikke kan følge med, når pensionsalderen stiger.